

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ

Збірник наукових праць

Випуск 12

Засновано у 2015 році

Рівне – 2020

УДК 37 : 005.591.6

I - 66

ББК 74.200

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 12. / упоряд. О. Б. Петренко; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2020. – 299 с.

До збірника увійшли наукові праці з теорії і методики освіти та виховання. У наукових розвідках представлено різновекторність сучасних підходів до змісту, форм і технологій освітнього процесу, починаючи від дошкілля і завершуючи вищою школою.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Петренко Оксана Борисівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступник головного редактора: **Грицай Наталя Богданівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри природничих наук з методиками навчання Рівненського державного гуманітарного університету;

Відповідальний секретар: **Ціпан Тетяна Степанівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної ради:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, головний науковий співробітник ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського;

Павелків Р. В., доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету;

Федяєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. С. Петухова Херсонського державного університету.

Члени редколегії:

Останчук Н. О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики Рівненського державного гуманітарного університету;

Кобилянський О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності Вінницького національного технічного університету;

Мельничук І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки вищої школи та суспільних дисциплін Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського;

Пелех Ю. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Рівненського державного гуманітарного університету;

Sieradzka-Baziur Wożena (Сєрадзька-Базюр Б.), доктор габілітований, професор, проректор з наукової роботи і освітніх програм, Академія «Ігнатіанум» у м. Кракові (Республіка Польща);

Савчук Б. П., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітніх технологій ім. Б. Ступарика Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка»;

Ящук І. П., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Вихрущ А. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Тернопільського національного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського;

Сойчук Р. Л., доктор педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету;

Безкоровайна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету;

Нустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри природничо-математичної освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Ковальчук О. С., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри української та іноземної лінгвістики, проректор з науково-педагогічної роботи Луцького національного технічного університету;

Баліка Л. М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Кравченко О. О., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Побірченко Н. С., доктор педагогічних наук, професор, професор надзвичайний на факультеті суспільних та гуманітарних наук Державного вищого навчального закладу імені Вітелона в Легніці (Республіка Польща);

Петренко С. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики Рівненського державного гуманітарного університету;

Дичківська І. М., доктор педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Т. І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету;

Шадюк (Падалка) О. І., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Т. І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету;

Zdzislaw SirojC (Здзіслав Сіройц), доктор габілітований соціальних наук в галузі педагогіки, професор, професор кафедри педагогіки Інституту педагогіки і психології Вищої школи менеджменту у Варшаві (Республіка Польща);

Jolanta Skubisz (Йоланта Скубіш), доктор соціальних наук в галузі педагогіки, викладач кафедри педагогіки Інституту педагогіки і психології Вищої школи менеджменту у Варшаві (Республіка Польща).

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21161-10961Р.

Наказом Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. Збірник наукових праць РДГУ «Інноватика у вихованні» включений до Переліку наукових фахових видань України у категорію «Б» у галузі педагогічних наук (спеціальності – 011, 014, 015).

Фаховий збірник наукових праць РДГУ «Інноватика у вихованні» індексується міжнародною наукометричною базою даних **Index Copernicus International**: <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=48435>

Упорядники: **проф. Петренко О. Б., доц. Ціпан Т. С., доц. Баліка Л. М.**

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ.**

Друкується за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол № 9 від 29 жовтня 2020 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2020

ЗМІСТ

Чижевський Б. Педагогічний Прометей!.....	6
Jolanta Skubisz. Wirtualny wymiar dydaktyki w szkole wyższej.....	18
Петренко О. Питання сімейного виховання в контексті філософсько-педагогічної спадщини Німеччини (середина XVIII – початок XXI століття).....	27
Inna Yashchuk. The ways of renovating the ethnic history of the modern state: the activities of the proskuriv polish pedagogical technical school.....	41
Козак Л. Характеристика сучасних форм організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.....	49
Потапчук Т. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього педагога початкових класів до використання здоров'язбережувальних технологій.....	58
Руденко В., Руденко Н. Методика розробки наукової проблеми в педагогічних дослідженнях.....	66
Баліка Л., Ярута Н. Формування ціннісних орієнтацій дітей дошкільного віку на основі педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського: з досвіду роботи.....	75
Бісовецька Л., Верхова І. Метод проєктів як засіб формування здорового способу життя.....	85
Бричок С., Шалівська Ю. Діагностика як основа психолого-педагогічного супроводу дітей із обмеженими можливостями здоров'я.....	93
Iryna Budz. Prospects of the use of Great Britain's experience in the educational system of gifted schoolchildren in Ukraine.....	104
Волошина О. Інтерактивна компетентність сучасного вчителя як запорука ефективності освітнього процесу.....	111
Глінчук Ю. Педагогічні умови формування фахової працезохоронної компетентності у студентів педагогічних спеціальностей.....	118
Гринькова Н. До проблеми духовно-морального виховання студентів педагогічних закладів вищої освіти.....	125
Гудовсек О. Сучасні підходи до естетичного виховання молодших школярів засобами етнопедагогіки.....	132
Дмітренко Н. Експериментальна перевірка ефективності методики автономного навчання професійно орієнтованого англomовного спілкування майбутніх учителів математики.....	138
Козир М., Мелашенко А. Педагогічні умови використання казок В. О. Сухомлинського як засобу формування морально-етичних понять у старших дошкільників.....	146
Короткова Л. Чинники професійної підготовки майбутніх фахівців сфери послуг в умовах освітньо-виробничого кластера.....	161
Кошелева Н. Формування методичної компетентності майбутніх викладачів психології засобами дидактичного проєктування.....	168
Міхно О. Спадщина Василя Сухомлинського в інтернет-просторі: онлайн-проєкти Педагогічного музею України та ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського.....	175
Олійник Н. Формування професійної компетентності студентів-аграріїв.....	183

Проценко І. Формування толерантності у студентів закладів вищої освіти як педагогічна проблема.....	192
Руденко Н., Козлюк О. Особливості формування емпатії у дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.....	200
Слудький Я. Особливості лінгвістичної підготовки іноземних студентів в університеті Алабами (США).....	207
Сорочинська Т. Творча спадщина В. О. Сухомлинського в системі професійної підготовки вчителя.....	214
Стельмашук Ж. Чинники розвитку емоційного інтелекту у майбутніх учителів початкової школи.....	220
Степанова О. Формування комунікативної компетенції в майбутніх логопедів у процесі вивчення дисципліни «Риторика та культура мовлення».....	227
Ціпан Т. Інноваційні форми та методи педагогічної взаємодії школи і сім'ї у вихованні учнівської молоді.....	235
Шадюк О. Готовність майбутніх вихователів до роботи з дітьми раннього віку.....	242
Щербакова К. Використання захисної функції гри в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.....	250
Білохвощенко С., Кальчук М., Махия С., Прус Г., Борисполець О., Ярмак О. Нова українська школа крізь призму ідей Василя Сухомлинського: «У кожній школи має бути своє неповторне обличчя»	259
Кошук В. Формування іншомовної професійної комунікативної компетенції у студентів автотранспортного фахового коледжу у процесі вивчення англійської мови.....	269
Подуфалов А. Розумове виховання молодших школярів під час занять конструкторською діяльністю.....	276
Чепурка О. Сутність поняття «професійна підготовка майбутніх фахівців з фізичної реабілітації» в контексті сучасної освітньої парадигми.....	285

УДК 273.3

DOI: [10.35619/iiv.v1i12.299](https://doi.org/10.35619/iiv.v1i12.299)

Бісовецька Людмила

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методик початкової освіти
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0003-0318-5963
e-mail: bisovetska.l@gmail.com

Верхова Ірина

заступник директора з навчально-виховної роботи
Рівненської спеціалізованої школи I-III ступенів № 15,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-7229-5333
e-mail: v.iryna60@gmail.com

МЕТОД ПРОЄКТІВ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню методу проєктів як інноваційної технології. Визначено, що метод проєктів стимулює розвиток пізнавальних здібностей учнів, сприяє формуванню вмінь самостійно знаходити шляхи розв'язання проблем через різноманітні форми діяльності. Встановлено, що метод проєктів ґрунтується на ідеї спрямованості освітньої діяльності школярів на результат, який можна отримати завдяки вирішенню тієї чи іншої теоретично-практично значущої для здобувача освіти проблеми. Метод проєктів є інноваційною педагогічною технологією, що дає змогу найповніше враховувати індивідуальні особливості кожного учня, тобто реалізувати особистісно орієнтований підхід у навчанні, заснований на особистісних характеристиках. Визначено, що проєктна діяльність належить до унікальних способів людської практики, пов'язаної із передбаченням майбутнього, створенням його ідеального образу, здійсненням та оцінкою наслідків реалізації задумів.

Колектив Рівненської спеціалізованої школи I-III ступенів № 15 взяв участь у Програмі «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів». «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів» – це програма, що реалізується Центром «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності» та Mondelēz International Foundation з метою популяризації здорового способу життя, раціонального харчування серед учнів та концепції «здорового дизайну» рекреації і приміщень, де перебувають і харчуються діти.

Ключові слова: метод проєктів, здоровий спосіб життя, інноваційна педагогічна технологія, компетентність, ціннісні установки.

Постановка проблеми. Розвиток освіти XXI ст. спонукає до необхідності застосування в освітньому процесі інноваційних технологій, концепцій, програм, методологій. Виникає потреба використання педагогічних технологій, які дають змогу вчителю вводити своїх учнів у процес пізнання, спрямовувати їх на прагнення до самостійного отримання знань, тобто сприяти інтелектуальному

розвитку особистості. Як засвідчує практика, ефективним є проектно-тематичний підхід до організації освітнього процесу. Метод проектів стимулює розвиток пізнавальних здібностей учнів, сприяє формуванню вмінь самостійно знаходити шляхи розв'язання проблем через різноманітні форми діяльності.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Педагогічні дослідження в галузі проектування освітнього процесу здійснюються сьогодні багатьма вченими, як-от: Т. В. Белявцева, Б. М. Бім-Бад, М. Ю. Бухаркіна, Г. Г. Ващенко, О. С. Заїр-Бек, О. І. Казакова, О. І. Мармаза, В. М. Монахов, Є. С. Полат, І. Д. Чечель й ін.

Сучасне бачення методу проектів характеризується наявністю різних поглядів на визначення його змісту. Теоретичні аспекти проектної діяльності досліджувала М. Уйсімбаєва (2014); сутність та особливості використання в освітньому процесі проектних технологій досліджувала Н. Любчак (2014); соціальний проект як засіб формування та розвитку ініціативності учнівської молоді вивчала А. Данілова (2013).

Серед останніх наукових праць, що висвітлюють проектування освітньо-виховного процесу, слід назвати такі, як-от: О. Коберник «Виховання в учнів життєвої активності в процесі позаурочної проектної діяльності» (2017), Р. Михайлишин «Метод проектів у початковій школі як педагогічна технологія» (2016), О. Полінок «Типологічна класифікація видів проектів» (2018).

Мета статті – проаналізувати поняття «метод проектів», класифікації проектів, дослідити особливості організації проектної діяльності здобувачів освіти у реалізації здорового способу життя.

Виклад основного матеріалу дослідження. Метод проектів ґрунтується на ідеї спрямованості навчально-пізнавальної діяльності школярів, на результат, який можна отримати завдяки вирішенню тієї чи іншої теоретично-практично значущої для здобувача освіти проблеми. Як зазначає Р. Михайлишин (2016), зовнішній результат можна побачити, осмислити, оцінити, застосувати на практиці. Внутрішній результат (досвід діяльності) стане надбанням учня завдяки поєднанню знання та умінь, компетенції і цінності. Саме у шкільному віці закладається низка ціннісних базисів, особистісних якостей і ставлень.

Проектна діяльність – це та якісна основа, що може реалізувати гуманістичний підхід до навчання, оскільки сприяє формуванню творчої особистості, діяльність якої вже в цьому віці спрямована на впровадження власних ідей, перетворення навколишнього середовища (виготовлення моделей, конструкцій), з урахуванням різних потреб за своїми можливостями.

У сучасному розумінні проектна діяльність – конструктивна і продуктивна діяльність особистості, що спрямована на розв'язання життєво значущої проблеми, досягнення кінцевого результату в процесі цілепокладання, планування і здійснення проекту (Коберник, 2017). Проектна діяльність належить до унікальних способів людської практики, пов'язаної з передбаченням майбутнього, створенням його ідеального образу, здійсненням та оцінкою наслідків реалізації задумів. Проектування розглядається як творча, інноваційна діяльність, оскільки завжди спрямована на створення об'єктивно і суб'єктивно нового продукту.

Метою навчального проектування є створення педагогом таких умов під час освітнього процесу, за яких його результатом є індивідуальний досвід проектної діяльності учня. Робота над проектом ґрунтується на принципі особистісно орієнтованого навчання та конкретній праці школяра на основі його вільного вибору з урахуванням інтересів. Ефективність методу проектів підвищується в

тому випадку, коли в освітньому процесі поставлено дослідницьке, творче завдання, для якого потрібні інтегровані знання з різних предметів.

Метод проєктів є інтегрованим компонентом розробленої і структурованої системи освіти, що ґрунтується на розвитку пізнавальних навичок, креативності, вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно конструювати знання, розвивати критичне і творче мислення.

Основні завдання проєктної технології в загальноосвітній школі на сучасному етапі: формування навичок самостійної діяльності, застосування знань у нестандартних ситуаціях; формування в учнів комунікативних компетентностей; формування навичок науково-дослідної роботи.

Проєкти, що виконуються в межах сучасного освітнього процесу загальноосвітньої школи, класифікують за кількома ознаками (Р. Михайлишин, 2016).

1. За діяльністю, що домінує в проєкті: дослідницькі, інформаційні, прикладні (практико-орієнтовані), творчі, ігрові, телекомунікаційні.

2. За кількістю учасників проєктів: індивідуальні, парні, групові, колективні.

3. За тривалістю виконання: короткотривалі (міні-проєкти, які розраховані на тиждень), середньотривалі (розраховані від двох тижнів до двох-трьох місяців), довготривалі (розраховані на термін один-два семестри і більше).

4. За характером контактів: внутрішні (проводять у межах одного класу), однопаралельні та міжпаралельні (проведення в межах паралелі класів), міжшкільні (проводять із залученням учнів різних шкіл району, міста), обласні, регіональні, всеукраїнські, міжнародні.

5. За характером партнерських взаємодій: кооперативні, змагальні, конкурсні.

Метод проєктів є інноваційною педагогічною технологією. Він дає змогу найповніше враховувати індивідуальні особливості кожного учня, тобто реалізувати особистісно орієнтований підхід у навчанні, заснований на особистісних характеристиках, що передує досвіду, рівню інтелектуального, морального та фізичного розвитку дитини. Він дозволяє розв'язати проблему мотивації, створити позитивну атмосферу навчання, навчити дітей застосовувати свої знання на практиці для розв'язання життєвих і особистісних проблем.

М. Чепіль і Н. Дудник (2012) зазначають, що методикою організації проєктної діяльності передбачено: вибір проблеми, обґрунтування практичної важливості її результату (результатів); визначення мети і завдань, спрямованих на поетапне її досягнення; визначення обсягів навчально-пізнавальної діяльності учнів, засобів і методів досягнення мети, предметного інтегрування; встановлення термінів та поетапної реалізації проєктної діяльності; передбачення можливих утруднень, які відчуватимуть учні у процесі виконання завдань навчального проєкту; прогнозування способів мотивування учнів до проєктної діяльності; формування гіпотези, ідеї реалізації; прогнозування можливостей виконавців (виконавця); передбачення змісту та способу виконання завдань.

Колектив Рівненської спеціалізованої школи I-III ступенів № 15 взяв участь у Програмі «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів».

«Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів» (2019) – це програма, що реалізується Центром «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності» та Mondelēz International Foundation з метою популяризації здорового способу

життя, раціонального харчування серед учнів та концепції «здорового дизайну» рекреацій і приміщень, де перебувають і харчуються діти. До ініціативи залучено понад 500 закладів освіти на всій території країни.

Навчити учнівську молодь зберігати і зміцнювати своє здоров'я, забезпечити активну участь кожного – одне з важливих завдань Нової української школи. Навчити дітей дотримуватися правил здорового способу життя – це кропітка, тривала та багатокомпонентна робота. Отже, педагогам та батькам необхідно регулярно підвищувати мотивацію, формувати свідоме ставлення дітей до власного здоров'я та розвивати навички здорового способу життя. Програма «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів» відкрила для учасників нові можливості втілення теоретичних знань в конкретні дії. Для багатьох – це можливість стати впевненішим в собі, сильнішими духом і відрізнятись від загалу своїм прагненням бути здоровими та успішними.

Від здоров'я дитини залежить здоров'я дорослої людини, а відповідно і здоров'я нації та країни. І тому у 2018-2019 навчальному році педагогічний колектив та здобувачі освіти Рівненської спеціалізованої школи I-III ступенів № 15 взяли участь у проєкті «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів», роботу в якому продовжили у 2019-2020 навчальному році.

На початку проєкту було визначено такі етапи: етап попередньої підготовки, етап планування проєктної діяльності, етап колективної підготовки, реалізація проєкту, заключний етап. У реалізації проєкту взяли участь вчителі, здобувачі освіти всіх класів, їх батьки, працівники їдальні, медпункту. Результати етапів проєкту оприлюднено на сайті школи.

Цей проєкт сприяє формуванню ціннісних ставлень до себе, навичок здорового способу життя. А здоровий спосіб життя може забезпечуватися завдяки правильній організації здорового харчування. Для того, щоб показати учням переваги використання овочів у раціоні школярів, у закладі протягом 11-15 листопада був проведений «Овочевий вернісаж». Кожного дня вчителі та учні 1-11 класів на уроках і виховних заходах дізнавалися про корисні властивості часнику, цибулі, моркви, буряка, капусти, гарбуза, готували та ділилися власними рецептами блюд із цих продуктів, презентували цікавинки, вивчали прикраси та прислів'я, складали загадки про вищезгадані овочі, інсценували українську народну пісню «Ходить гарбуз по городу». Спільними зусиллями дітей, педагогів та батьків було створено панно-антистрес «Овочевий вернісаж», яке прикрасило рекреацію 4 поверху школи.

З метою популяризації раціонального харчування, а також заохочення учнів до приготування та вживання корисних перекусів під час перебування у школі, Рівненська спеціалізована школа № 15 взяла участь у конкурсі «Мій здоровий ланч». Цей конкурс дав можливість школярам дізнатися про раціональне та збалансоване харчування, креативно підійти до розробки власних рецептів корисного ланчу та презентувати їх у вигляді відеоролика. Діти активно долучалися до конкурсу та поділилися секретами приготування корисних страв, які вони беруть для перекусу. Вони презентували більше 50 рецептів, найкращі з яких були відправлені на конкурс. У цьому конкурсі учениця 3-А класу Євеліна Кирилова здобула перемогу у молодшій віковій категорії та отримала набір ланч бегів та ланч-боксів, аби здорові ланчі завжди були під рукою.

3 18 по 22 листопада 2019 року у Рівненській спеціалізованій школі I-III ступенів № 15 пройшов черговий етап Проєкту «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів» – «Зміни шкільний простір». Упродовж цього

періоду працівники їдальні розширили меню згідно з порадами експерта з шкільного харчування Євгена Клопотенка. Кожен день тижня проходить під знаком певного овоча: часник, цибуля, гарбуз, буряк, морква, капуста. Учні та вчителі школи презентували цікаві рецепти корисних страв, які узагальнюються для створення електронної книги «Харчусмося правильно». Всі школярі 1-11 класів долучилися до створення панно-антистресу «Овочевий вернісаж», а для оформлення їдальні запросили учнів 5-7, 9, 11-В класів, які разом із вчителькою трудового навчання М. В. Савчук виготовили два панно на натуральній основі (льон) у техніці джутова філігрань «Овочева країна».

Здоров'я дитини формується під впливом багатьох чинників, але головним із них є харчування: достатність, якість, безпечність, збалансованість харчових продуктів, режим харчування тощо. Харчування дітей шкільного віку заслуговує на особливу увагу. Відповідно до стратегії ВОЗ «збереження здоров'я для здорових» у рамках проєкту «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів», колектив нашої школи вирішив взяти участь у конкурсі «Конкурс від Євгена Клопотенка», основними завданнями якого є: популяризація раціонального і здорового харчування, підвищення рівня обізнаності у культурі та естетиці харчування, заохочення шкіл в перегляді та зміні шкільного меню.

Другим етапом Конкурсу було передбачено впровадження тестового меню, згідно з яким один-два дні на тиждень учні харчуються за новими рецептами від Євгена Клопотенка. Таке меню було розроблене адміністрацією школи спільно з активом «Healthy Schools» та підприємцем Л. І. Шустік відповідно до нового «Збірника рецептур страв для харчування дітей шкільного віку в організованих освітніх та оздоровчих закладах», автором якого є висококваліфікований кухар, кулінарний експерт, випускник французької школи кулінарії Le Cordon Bleu та автор проєкту «Нове шкільне харчування» Євген Клопотенко. Презентація тестового меню відбулася 4 лютого 2020 року. Учителі разом із дітьми ознайомилися з назвами нових страв, їх інгредієнтами, дізнались цікаву інформацію про спеції. До організації харчування цього дня були залучені учні 5-6 класів, для яких працівники їдальні організували майстер-клас, у ході якого діти навчилися правильно сервірувати столи, прикрашати страви перед подачею, допомагали учням початкових класів правильно користуватися столовими приборами, привчали до самообслуговування. Проведене опитування відвідувачів їдальні – і дітей, і дорослих – підтвердило, що більшості сподобалися нові страви.

У грудні колектив Рівненської спеціалізованої школи I-III ступенів № 15 відзначив Свято Андрія Первозваного. І за багаторічною традицією учні, батьки та вчителі влаштували Андріївські гостини, де всі бажаючі могли придбати корисні смаколики (з фруктами, ягодами, горіхами, медом). Захід проходив у двох локаціях. Духмяні аромати заповнили рекреацію другого поверху, де відбувався продаж власноруч виготовлених «кулінарних витребеньок», а у фітobarі проходив майстер-клас та продаж фруктово-трав'яних чаїв. Ласували виробами як дорослі, так і малі. Гроші, виручені від продажу, пішли на допомогу онкохворим дітям, адже доброта і милосердя – це риси справжніх християн.

У грудні розпочалася і підготовка до різдвяно-новорічних свят. У зв'язку з тим, що школа бере участь у проєкті «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів», а упродовж двох тижнів проходив «Фруктово-ягідно-горіхово-медовий мікс», було вирішено виготовляти іграшки із природних

матеріалів, а також у формі фруктів, ягід, горіхів. Ці вироби були використані під час торгівлі на міському благодійному ярмарку «Врятуємо життя разом» та прикрашання школи напередодні свят.

Діяльність учнів у проєкті «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів» передбачає формування ціннісних ставлень до природи, до себе, до людей, участь у проведенні Днів сталої енергії. Окрім заходів, які відбувалися у Рівненській спеціалізованій школі I-III ступенів № 15, учні представили власні роботи у міському конкурсі «Стільна торба», де учениця 9-Б класу Анна Заславська виборола II місце.

У грудні 2019 року учасниками освітнього процесу Рівненської спеціалізованої школи I-III ступенів № 15 прийнято «Етичний кодекс». У рамках проєкту «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів» 30 січня 2020 року проведено День ДРЕС-КОДУ. Кожна людина, яка поважає себе, повинна дотримуватися дрес-коду, відповідно до обставин, в яких перебуває. Це надає естетичного вигляду, дисциплінує. Окрім цього, позитивно впливає на здоров'я: формує правильну поставу, використання натуральних тканин в одязі сприяє покращенню теплорегуляції та тепловіддачі. До проведення дня долучилися учнівська, педагогічна та батьківська громадськість.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Проєкт «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів» відкрив для учасників нові можливості втілення теоретичних знань у конкретні дії. Для багатьох – це можливість стати впевненішим в собі, можливість стати сильнішими духом і відрізнятися від загальної маси своїм прагненням бути здоровими та успішними. Від здоров'я дитини залежить здоров'я дорослої людини, а відповідно і здоров'я нації та країни. Результати праці колективу школи й надалі будуть спрямовуватися на формування компетентностей здорового способу життя, які не з'являються від природи, а виховуються наполегливою працею, що й буде слугувати для нових розвідок та практик.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Уйсїмбава, М. (2014). Проєктна діяльність: теоретичні аспекти. Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. праць. Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. Полтава. Вип. 13. С. 358–363.

Любчак, Н. (2014). Проєктні технології: сутність та особливості використання у навчальному процесі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. № 122. С. 144–150.

Данілова, А. (2013). Соціальний проєкт як засіб формування та розвитку ініціативності учнівської молоді. *Теоретико-методичні проблеми виховання дитей та учнівської молоді*. Вип. 17(1). С. 237–246.

Коберник, О. (2017). Виховання в учнів життєвої активності в процесі позаурочної проєктної діяльності. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. Вип. 2(1). С. 200–210.

Михайлишин, Р. (2016). Метод проєктів у початковій школі як педагогічна технологія. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. Вип. 30. С. 43–53.

Полінок, О. (2018). Типологічна класифікація видів проєктів. *Українська мова і література в школах України*. № 12. С. 9–12.

Чепіль, М., Дудник, Н. (2012). Педагогічні технології. Київ: Академвидав. 224 с.

Василяшко, І., Гущина, Н., Демура, О., Деркач, Т., Зінченко, А., Козловська, Т., Патрикєва, О., Саприкіна, М. (2019). Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів. Практичне керівництво для навчальних закладів. Київ: Видавництво «Юстон». 54 с. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/06/Guide.pdf>

Рівненська спеціалізована школа I–III ступенів № 15. Режим доступу: <http://spschool15.rosvita.rv.ua/>

REFERENCES

Uisimbaieva, M. (2014). *Proektna diialnist: teoretychni aspekty* [Project activity: theoretical aspects]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti: zb. nauk. prats. Poltavskiy natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni V. H. Korolenka. Poltava. Vyp. 13. S. 358–363.* [in Ukrainian]

Liubchak, N. (2014). *Proektni tekhnolohii: sutnist ta osoblyvosti vykorystannia u navchalnomu protsesi* [Project technology: essence and the features of using projects in educational process]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Serii: Pedahohichni nauky*, 122. S. 144–150. [in Ukrainian]

Danilova, A. (2013). *Sotsialnyi proekt yak zasib formuvannia ta rozvytku initsiatyvnosti uchnivskoi molodi* [The social project as a means of formation and development of initiative of pupils]. *Teoretyko-metodychni problemy vykhovannia ditei ta uchnivskoi molodi. Vyp. 17(1). S. 237–246.* [in Ukrainian]

Kobernyk, O. (2017). *Vykhovannia v uchniv zhyttievoi aktyvnosti v protsesi pozaurochnoi proektnoi diialnosti* [The students of vital activity have education in the process of extracurricular project activity]. *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Pavla Tychyny. Vyp. 2(1). S. 200–210.* [in Ukrainian]

Mykhailyshyn, R. (2016). *Metod proektiv u pochatkovii shkoli yak pedahohichna tekhnolohiia* [Method of projects at primary school as the educational technology]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii: Pedahohichna. Vyp. 30. S. 43–53.* [in Ukrainian]

Polinok, O. (2018). *Typolohichna klasyfikatsiia vydiv proektiv* [Typology classification of types of projects]. *Ukrainska mova i literatura v shkolakh Ukrainy*, 12. S. 9–12. [in Ukrainian]

Чепіль, М., Дудник, Н. (2012). *Pedahohichni tekhnolohii* [Pedagogical technologies]. Київ: Академвидав. 224 с. [in Ukrainian]

Vasylyashko, I., Hushchyna, N., Demura, O., Derkach, T., Zinchenko, A., Kozlovskaya, T., Patrykeieva, O., Saprykina, M. (2019). *Healthy Schools: zarady zdorovykh i radisnykh shkoliariv* [Healthy Schools : for the sake of healthy and glad schoolchildren]. *Praktychne kerivnytstvo dlia navchalnykh zakladiv*. Kyiv: Vydavnytstvo «Iuston». 54 s. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/06/Guide.pdf> [in Ukrainian]

Rivnenska spetsializovana shkola I-III stupeniv No 15. [Rivne Specialized School I–III levels № 15]. URL: <http://spschool15.rosvita.rv.ua/> [in Ukrainian]

PROJECT METHOD AS A MEANS OF FORMING THE HEALTHY LIFESTYLE

Liudmyla Bisovetska

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Primary
Education,
Rivne State University for the Humanities
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0003-0318-5963
e-mail: bisovetska.l@gmail.com

Iryna Verkhova

Deputy Director of Educational Work
Rivne Specialized School I–III stages No 15,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-7229-5333
e-mail: v.iryna60@gmail.com

Abstract. The article deals with the research of project method as innovative technology. It is determined, that the project method stimulates developing cognitive skills of students, assists forming of skills of the independent search of the ways to solve problems through the various forms of activity. It is found out that a project method is based on the idea of orientation of educational activity of schoolchildren, on a result that can be achieved due to a solution of one or another theoretically-practical meaningful for a student problem. An external result can be seen, comprehended, estimated and applied in practice. An internal result (experience of activity) will become the acquisition of student due to combination of knowledge and skills, competence and value. It is at school age that a number of values, personal qualities and attitudes are laid down. A project method is the innovative pedagogical technology. It allows taking full account of the individual characteristics of each student, i.e. to implement a personality-oriented approach to learning, based on personal characteristics that precede the experience, the level of intellectual, moral and physical development of students. It allows solving the problem of motivation, creating the positive atmosphere of education, teaching children to apply the knowledge in practice for the decision of life and personal problems. It is determined, that project activity belongs to the unique methods of the human practice, related to the foresight of the future, creation of its ideal character, by realization and estimation of consequences of realization of intentions.

The staff of Rivne specialized school of I–III levels No 15 took part in the Program “Healthy Schools”. “Healthy Schools” is the program implemented by Centre for CSR Development Ukraine and Mondelēz International Foundation to promote healthy lifestyle, nutrition among students and the concept of “healthy design” of recreation and premises, where children stay and eat. The results of the work of the school staff are aimed at forming the competencies of a healthy lifestyle, which do not appear by nature, but are brought up by hard work.

Key words: project method, healthy lifestyle, innovative pedagogical technology, competence, values.

Стаття надійшла до редакції 07. 09. 2020 р.

Наукове видання

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ
Збірник наукових праць

Випуск 12

Упорядники:
проф. Петренко О. Б., доц. Ціпан Т. С., доц. Баліка Л. М.

Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ

Підписано до друку 29.10.2020 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,7. Замовлення №204/1. Наклад 300

I – 66 **Інноватика у вихованні** : зб. наук. пр. Вип. 12. / упоряд.
О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін. –
Рівне : РДГУ, 2020. – 299с.

УДК 37 : 005.591.6
ББК 74.200

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2020

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
VPM-ПОЛІГРАФ
вул. Київська, 36, м. Рівне, 33027;
тел.: 0800 - 33 - 51 - 57